

Županijski sud u Zagrebu

UDK 347.992(497.5 Zagreb)(094.8

ODGOVORNOST DRŽAVE ZA ŠTETU KOJU POLICIJSKI SLUŽBENIK POČINI TREĆIM OSOBAMA

Čl. 127. Zakona o policiji, NN 129/00, 41/08¹

Republika Hrvatska odgovara za štetu koju policijski službenik Ministarstva poćini trećim osobama, osim ako dokaže da je policijski službenik postupao sukladno propisima o načinu obavljanja policijskih poslova

Iz obrazloženja:

»Predmet spora je zahtjev za naknadu štete od Republike Hrvatske zbog nezakonitog rada policijskog službenika.

Nije sporno da je policijski službenik ... pravomoćnom presudom Disciplinskog suda ... Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske (dalje: MUP), ... proglašen krivim što je početkom travnja ... koristeći se informacijskim sustavom MUP-a pribavio osobne podatke vlasnika stana u Zagrebu te pribavljene podatke dao na korištenje ..., zbog čega mu je izrećena najstroža disciplinska mjera: prestanak radnog odnosa.

Tužbeni zahtjev utemeljen je na tvrdnji da je zaposlenik tužene ..., po zvanju policajac na radu u tijelima MUP-a, koristeći se položajem policijskog službenika neovlašteno pribavio iz informacijskog sustava MUP-a, ..., osobne podatke stvarnog vlasnika stana u Zagrebu, ..., i neovlašteno ih prosljedio osobi pod imenom ..., a ti su podaci iskorišćeni za izradu kri-

¹ U važećem Zakonu o policiji, NN 34/11, 130/12, 89/14, 151/14, odgovornost države za štetu koju poćini policijski službenik regulirana je čl. 115. koji glasi: »Za štetu koju policijski službenik poćini trećim osobama u službi ili u svezi sa službom odgovara Republika Hrvatska, osim ako dokaže da je šteta posljedica zakonite primjene policijskih ovlasti.«

votvorene osobne iskaznice na ime osobe ... s umetnutom slikom ..., koja je iskorištena za prodaju tog stana tužiteljici i njezinom sada pokojnom suprugu za iznos od ... kn.

Na temelju provedenih dokaza sud prvog stupnja je utvrdio da je policijski službenik ... neovlaštenim i nezakonitim pribavljanjem zaštićenih podataka iz informacijskog sustava MUP-a i nezakonitim prosljeđivanjem takvih podataka neovlaštenim osobama, članovima kriminalne skupine ... omogućio izradu krivotvorene osobne iskaznice i prijevare tužiteljice i njezinog sada pokojnog supruga prodajom tuđeg stana, čime je tužiteljici učinjena materijalna šteta u visini plaćene kupoprodajne cijene.

Odgovornost tužene Republike Hrvatske sud prvog stupnja temelji na odredbi čl. 127. Zakona o policije (dalje: ZP) kojom je propisano da Republika Hrvatska odgovara za štetu koju policijski službenik počini trećim osobama, osim ako dokaže da je policijski službenik postupao sukladno propisima o načinu obavljanja policijskih poslova.

Žalbenim navodima tužena nije dovela u sumnju pravilnost pobijane presude ukazujući na 'nedostatak protupravnosti na strani tužene'. To stoga što tužena u smislu čl. 127. ZP-a odgovara za nezakonit rad svog službenika, a nedvojbeno je utvrđeno da je ... postupio protivno propisima o načinu obavljanja policijskih poslova, što je utvrđeno i pravomoćnom disciplinskom presudom.

Neosnovano tužena u žalbi ističe da presuda disciplinskog suda MUP-a ne predstavlja temelj za utvrđivanje građanskopravne odgovornosti ... Naime, protupravno postupanje ... nedvojbeno je utvrđeno, ne samo na temelju presude disciplinskog suda već i na temelju ostalih dokaza, zapisnika o iskazima sudionika prijave pred policijom i kaznenim sudom te njihovih iskaza u ovom postupku, a kojih je sud pravilno utvrdio da je ... na traženje ... nezakonito i neovlašteno pribavljao sporne podatke, te ih prosljedio ... upozorivši ga da 'paze jer čovjek ima izvađenu novu osobnu iskaznicu', što upućuje na to da je ... znao da će prosljeđeni tajni osobni podaci biti upotrijebljeni u nedopuštene svrhe. Također, suprotno navodima žalbe tužene, sud nije bio dužan prekinuti ovaj parnični postupak do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka, a to stoga što je građanskopravna odgovornost šira od kaznenopravne odgovornosti, i što je u ovom parničnom postupku s potpunom izvjesnošću utvrđeno protupravno postupanje (...) radi ostvarivanja prijave. Pritom valja naglasiti da iz provedenog dokaznog postupka proizlazi da to (...) nije bio jedini slučaj neovlaštenog pribavljanja i prosljeđivanja tajnih podataka u iste ili slične svrhe.

Glede žalbenog navoda o nedostatku uzročne veze, valja reći da je u konkretnom slučaju i po ocjeni ovog suda riječ o pravnorelevantno uzročnoj vezi, odnosno o takvom neprekinutom lancu uzroka i posljedica u kojem su sve počinjene protupravne radnje po redovnom tijeku stvari dovele do predmetne štetne posljedice.«

Presuda od 9. prosinca 2014.

*Damir Juras**

* Dr. sc. Damir Juras, policijski savjetnik, Ministarstvo unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Split (civil servant-adviser, Ministry of Internal Affairs of the Republic of Croatia, Split, e-mail: djuras@mup.hr)